

Posudek diplomové práce

Diplomantka : Michaela Žukovová
Název práce : Reformní snahy v Rusku v letech 1861 až 1917
Konsultantka : JUDr. et Mgr. Vendulka Valentová
Oponent : JUDr. PhDr. Stanislav Balík

Diplomantka Michaela Žukovová si zvolila zajímavé téma z ruských právních dějin, které se v poslední době stává oblíbenou problematikou pro kvalifikační práce.¹ Jak sama uvádí, „*téma diplomové práce jsem si vybrala na základě osobního zájmu o ruskou historii.*“

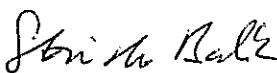
Lze konstatovat, že možná právě zájem o ruskou historii se diplomantce stal trochu osudným. Na jedné straně je pravda, že se přidržela osnovy v zadání diplomové straně, na straně druhé však nenalezla potřebnou proporcii, což vedlo k tomu, že namísto toho, aby se soustředila na reformní snahy a podala jejich právněhistorickou analýzu, popsala ruské spíše politické a hospodářské dějiny od počátků až do Říjnové revoluce.

Michaela Žukovová téma zpracovala převážně na základě české literatury, nezřídka učebnicového typu, pokud sáhla po literatuře zahraniční, pak jednak anglicky psané, jednak někdy věnované jinému období, než letům 1861-1917. Je škoda, že neměla k dispozici některou z ruských edic pramenů a dále, že se nezabývala názorovou proměnou zejména ruské odborné literatury z doby sovětské a naopak postsovětské, majíc zde i český příklad v Dragutinu Pelikánovi.² V seznamu použité literatury pak chybí například i Masarykovo Rusko a Evropa.

Diplomantka dospívá k závěru, že „*svou historickou příležitost Romanovci propásli. S nimi i Rusko*“. Je otázkou, kdo za to více může. Nelze totiž přehlédnout, co z oponentova pohledu trefně například napsal francouzský historik a sociolog Anatole Leroy-Beaulieu v úvodu k prvnímu vydání své monografie *L'empire des tsars et les Russes* již počátkem 80. let 19. století: „*V Rusku, jak známo, držitel moci vždy koná velmi mnoho pro to, aby navenek ukázal, co učinil. Zákony, vydané v Petrohradě, jsou daleky tomu, aby byly respektovány uvnitř impéria, vůle a záměry panovníka nejsou zdaleka všemi vyslyšeny. Mezi maximy vlády a skutky jejích činitelů, mezi teorií a realitou je vždy velký odstup. Tento rozpor se často jen zvyšuje a množí se samotnými reformami. Z toho plyne pro cizince obtíž, jak popsat nové Rusko...*“³

Diplomová práce jinak splňuje formální požadavky, je psána čtivě, spíše popularizační formou, je doplněna přílohami a obsahuje stručná resumé v ruském a anglickém jazyce.

Přes shora uvedené výhrady **d o p o r u č u j i** diplomovou práci Michaely Žukovové **připustit k obhajobě** a zatím ji hodnotím jako dobrou.

JUDr. PhDr. Stanislav Balík

¹ Kromě diplomových prací uváděných diplomantkou srov. i Fedorová, Katarína: *Súdna reforma Alexandra III.* Disertační práce. Brno. Právnická fakulta MÚ, 2014.

² Srov. Pelikán, Dragutin: *Dějiny ruského práva.* Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2000, 116 s.

³ Srov. Leroy-Beaulieu, Anatole, *L'empire des tsars et les Russes.* Paris: Robert Laffont, 1991, p. 10.